

DZIENNIK POLSKI

Star. Redakcji „Dziennika Polskiego”, ulica Ratorska
liczba 26 (przedm. Halicka 46).
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 60 ct. — miesięcznie
1 zł. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 srg.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
60 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowi Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Mariacki
liczba 6 i 7 w domu pana Krasicki, we Lwowie,
Hamburku, Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Hasekstein
et Vogler, we Wiedniu A. Oppelk, R. Moos,
w Warszawie Reichman et Fendler, Biuro
anonimów w Paryżu C. Adam rue des Saint
Pères.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów d. jednego
wiersza drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.

Drobne ogłoszenia po 1/4 centa od wiersza. Pomieszcza-
nia i skłopy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 cent. od wiersza.

Pijaństwo nałogowe jako powód do ustanowienia kurateli.

Lwów 18. sierpnia.

Pomiędzy kwestjami, które wypełniły program zjazdu prawników niemieckich w Szczecinie, jedną z najciekawszych i najważniejszych jest pytanie: „Czy nie byłoby wskazane zaliczyć do przyczyn ustanowienia kurateli nałogowe pijaństwo?”

Wiadomo, że prawo pewnym indywidualom pełnoletnim udziela opieki prawnej, o ile indywiduala te nie są w stanie zawiadywać należycie swymi interesami. Do przyczyn takich należą u nas wady umysłowe i marnotrawstwo, podobnie jak i w kodeksie niemieckim, nie mówiąc naturalnie o innych powodach ustanowienia kurateli dla poszczególnych wypadków, które tu w rachubę nie wchodzi.

Straszne klęski, jakich powodem stał się w ostatnich czasach alkoholizm, nie mogły uciec uwagi uczonych w prawie, socjologów, ekonomistów, lekarzy i kryminalistów-psychologów, czas więc najwyższy, żeby i prawodawstwo kwestję tą się zajęło. Mamy przed sobą dwa referaty, jakie w tej mierze opracowali socjolog Lammers z Bremy i prawnik dr. Fuld z Moguncji. Badając kwestję z różnych stanowisk, obaj jednak wyrażają przekonanie, że nowy kodeks cywilny niemiecki powinien sprawą tą się zająć i wliczyć do przyczyn ustanowienia kurateli także pijaństwo. Kwestja ta jest nader ważna — ona dopiero może bardziej stanowczo zapobiedz złemu, gdyż ustawy, jak nasze, o pijaństwie są przeważnie tylko półowieczne. Rzecz prosta, że życzenie znacznej części prawników niemieckich natrafi na krytykę i opór, choćby dla nowości zagadnienia. Dotychczas bowiem i kodeksy całego świata, tylko kodeks szwajcarskiego kantonu Appenzel i późniejszy amerykańskiego stanu Illinois posiadają odnośne postanowienia — zresztą żadne prawodawstwo nie zdobyło się na krok tak stanowczy.

Pijaństwo nałogowe prowadzi w dwóch ciężkich wypadkach do chorób umysłowych lub do marnotrawstwa i doprowadza do zniszczenia — przeto jednak jest w największej części bezkarnie. Pijaństwo nałogowe, zanim popadnie w delirium lub umysł zostanie za marnotrawcę, może być nie i materialnie rujnującą swą rodzinę. Meż wypadków takich mamy, ile ich notują codziennie dzienniki! Prawo jest najczęściej w obec tych rozdziałnych dramatów bezwładne, a jeżeli nawet wkrocza w sferę tego rodzaju wypadków, spotyka się z zapórą w formie władzy ojcowskiej i męzkiej.

Iluż to włóciwni u nas przepięli swój dobytek, ilu robotników traci na pijaństwo całonocniowy zarobek, podczas gdy rodziny ich pozostają w ostatecznej nędzy. W wypadkach tylko wypadkach pijaństwo prowadzi do uznania kogoś za marnotrawcę, gdyż pojęcie marnotrawcy jest w kodeksie naszym dosyć elastyczne. A jeżeli wypadki takie zdarzają się czasami, to dążyć się do nich w klasach zamożniejszych, klasy najuboższe natomiast, które najcięższej potrzebują opieki, z prawa tego najbardziej mogą korzystać.

Pewien akt angielski z roku 1879 podaje następującą definicję nałogowego pijaństwa: „Opojem nazywa się osoba, która skutkiem nałogowego niepięmiernego pijaństwa gorących trunków, dla siebie lub innych szkodliwą lub niebezpieczną stać się może i jest niedolną zawiadywać swoimi interesami lub sprawami innych.” Wprawdzie definicja ta w Anglii, gdzie ubóstwo jest w ogóle jest nieznaną, służyć ma do innych celów, to jednak nie da się zaprzeczyć, że co do istoty swej, zgadza się z tendencją naszego kodeksu, co do defini-

niei chorych na umysł i marnotrawców. Rzecz prosta — że uznanie za nałogowego pijaństwa musi być poprzedzone rozprawą i orzeczeniem sądowe. Idąc za definicjami kodeksu, należałoby powiedzieć, że za pijaństwa nałogowego ten tylko uważamy, kto ma, kto za takiego sądowo uznanym został. To pewna, że tak stylizowany przepis oddałby społeczeństwu nieocenione usługi, stałby się źródłem wielu zbawienych skutków.

Pierwszym celem takiego przepisu byłaby ochrona rodziny nałogowego pijaństwa. Wszakże obowiązkiem państwa jest odjęcie władzy ojcowskiej i męzowskiej osobom, które jej z widoczną krzywdą swych najbliższych nadużywają. Również obowiązkiem jest państwa odebranie zarządu majątkiem temu, który z widoczną szkodą dla swej rodziny trwoni go na cel tak szkodliwy. Wciągnięcie takiego przepisu w kodeks, mogłoby podzielić skuteczenie ku zapobieganiu pijaństwu. Niezawodną jest rzeczą, że groźba dostania się pod kuratelę ułagodziłaby w niejednym wypadku nałóg, w innych zaś wypadkach wprowadzenie kurateli, odejmujące pijałkowi zarząd majątkiem, zmusiłoby go do porządku życia.

Wreszcie powstają już dziś, chociaż powoli, ale ze skutkiem zakłady, mające na celu uleczenie z nałogu; zakłady te, które niewątpliwie się rozszerzają, wówczas tylko mogą mieć rację bytu, jeżeli będą mogły pacjentów swych nawet wbrew ich woli zatrzymać tak długo, jak się tego okazało potrzeba. Dział to w obec braku odnośnego przepisu jest niemożliwe — kuratela wypełniałaby tę lukę.

I jeszcze jedno, dziś, w obec rozwinętego systemu caritatywnego, jednostka upodlona przez nałóg staje się nie tylko niebezpiecznym swym rodzinie, nie tylko demoralizuje swych najbliższych, ale sama wraz z rodziną staje się ciężarem dla ogółu.

Czyż części funduszu ubogich, który dostaje się winnym lub niewinnym ołharom alkoholizmu nie można użyć, żeby założyć odpowiednie zakłady lecznicze? Czyż to nie pięknie, nie wzniosło cel dla ofiarności prywatnej i publicznej? Ale o celu tym może być mowa dopiero wówczas, gdy nałogowy pijałk pozbawiony zostanie poniekąd samowolności, gdy będzie zostawał pod kuratelą.

Oto kilka myśli, jakie budzą zajmująca rozprawa Fulda — być może, że obudzą one zacieśnienie w sferach do tego powołanych. To pewna bowiem, że kwestja poruszona przez prawników niemieckich, ma dla całego świata, a zwłaszcza dla naszych stosunków, doniosłe znaczenie.

Uzupełniające wypory.

Znaną już jest komedia, jaką inscenowali studenci w Jasielskiem. Z pominięciem tych, którzy właśnie mają wybrać sobie reprezentanta, złożono w porozumieniu z komitetem centralnym i p. hr. Mycielskim, komitet przedwyborczy, który wysłuchawszy słów p. hrabiego z przyzwolonym entuzjazmem uznał go swoim kandydatem. Dla dekoracji dobrało kilku włóciwni z okolicy Wisniewa, dobra pana kandydata i kilku opozycjonistów, żeby przekonanie kraj, jak mała była garstka tych, którzy nie przeguli p. hrabiego.

Kandydat komitetu włóciwskiego p. Biechoński tylko przypadkowo bawiąc w Jasielsku, dowiedział się o istnieniu tego komitetu i temu tylko zawdzięczać należy, że mógł złożyć swoje wyznaczenie wiary politycznej, które pomimo nieprzychylnego otoczenia przeciw wielkie wywarło wrażenie. Po mowie p. Biechońskiego odezwał się tresowany chóralchwalców p. hrabiego Mycielskiego, a z wreszcie i p. hrabia raczył przemówić za-

pewniając, że otrzymał godność poselską przekazał ją w spuściźnie potomkom!

Znalazł się jednak w zgromadzeniu — uporczywy adwokat dr. Wiediger, który trzymając w dłoni list otwarty, jaki przed kilku laty wystosował p. hrabia do obywateli powiatu jasielskiego, przekonał go, że p. hrabia od dłuższego już czasu cieszył się na całej linii brakiem sympatii w całym okręgu. Mowa skonstatowała, że p. hrabiego nikt nie zapraszał do kandydowania, a ci, którzy mu uczynili tę propozycję, rozmyślnie wprowadzili go w błąd.

Ustawy konstytucyjne dzieląc wyborców na grupy, miały na celu umożliwić każdej grupie wybór swoich przedstawicieli, a mniejsza posiadłość wcale sobie nie żyje być reprezentowaną przez p. hrabiego. Mowa zaleca kandydaturę p. Biechońskiego. Ks. kanonik Sroczynski w obronie p. hrabiego wypowiedział całe kazanie o liberalizmie, Darwinie i małpach i skonstatował, iż jest dlatego za p. hrabią, ponieważ woli człowieka, na którego przekupienie potrzeba miljonów, niż tysięcy tylko! Poglad pesymistyczny — pisze koresp. N. Refor. — na świat i ludzi nieco dziwny w ustach księdza.

Po bładach przemówieniach p. Lisowieckiego, Działoty i Mycielskiego, przemówił jeszcze raz dr. Wiediger, który powołując się na nauki nauki dzieł widzi się konieczność spowodowania przeciw kandydatom *à la* hr. Mycielski występować. Wynik głosowania znany; w obec jednak wadliwego złożenia komitetu nie ma on żadnego znaczenia.

Od pana Łuszyńskiego c. k. notariusza w Komarnie otrzymujemy pismo następujące: „Ponieważ w Dzienniku Polskim pojawiła się była krytyczna zmiana o kandydaturze mojej na posła na Sejm krajowy z krętu włóciwskiego, powiatu rudańskiego, więc upraszam uprzejmie o umieszczenie w nim mego oświadczenia, iż mandat ten tylko w takim razie byłbym przyjął, jeżeli kandydatura moja postawiona była zgodnie przez oba stronnictwa, tak polskie jakoteż ruskie. Gdy zaś zgoda taka nie nastąpiła, więc oświadcza niniejszem, że o mandat poselski wcale się nie ubiegam i jako kandydat na posła nie występuję!”

Ze Stanisławowa otrzymujemy następujący komunikat komitetu przedwyborczego: „Komitet przedwyborczy do wyboru z miasta Stanisławowa odbył się majowego na dniu 4. września b. r. uchwalił na posiedzeniu d. 16. t. m. zaprosić chętnych do uzyskania mandatu, by razili swoje kandydatury zgłosić najdalej do dnia 24. t. m. na ręce sekretarza komitetu p. Teofila Gosławskiego w Stanisławowie.”

Rosja od r. 1881.

Nakładem Ryszarda Wilhelma wysłał zajmująca praca bezimiennego autora p. t.: „Rosja na drodze”, praca ta zwłaszcza w obec tendencji, która się objawiła na jubileuszowym kiwskim, nie jest bez interesu dla nas, tembardziej zaś dla Niemców, dla których jest przeznaczona.

W chwili śmierci Aleksandra II. w 1881 r. stała istotnie Rosja na drodze. Ostatnie lata rządów „cara oswobodziciela”, wykazywały pod naciśnięciem sprężyn nihilistycznych pewien zwrot ku zasadom liberalnym. Powiadają nawet, że car miał zamiar podpisać ukaz, przeobrażający Rosję na monarchię konstytucyjną, powołujący lud do współudziału w rządach. Syn jego, o wahającym się charakterze, bez indywidualnego piętna, bez gotowości

wych planów i bez doświadczenia miał do wyboru oświecić się za myślą ostatnią swego ojca, lub powrócić do zasady bezwzględnej samowładztwa. W pierwszej chwili usiłował pogodzić liberalizm z tradycjami zachodu z konserwatywno-demokratycznymi państwowymi; wkrótce jednak ulegając trudom tego zadania, połączył się z silniejszym państwowizmem, a zerwał z liberalizmem zachodu.

Pierwszym zadaniem jego było zgniecenie nihilizmu, ubezpieczenie siebie i rodziny swej w Gacynie i wzmożenie władzy administracyjnej, policyjnej i wojskowej. Pozostawiając wewnętrzną organizację nienaruszoną, ograniczył się na postawieniu u steru ludzi energicznych, oddanych mu zupełnie, zapalonych wielbicieli absolutyzmu. Dalszą jego czynnością było ustrojenie urzędników, oficerów i armii w czysto rosyjskie kostiumy, rozszerzenie małego stanu obywateli na trzecią część caratu, nadanie ogromnej władzy generał-gubernatorom i rozszerzenie zwykłych sądów w procesach politycznych.

Równocześnie prowadzono zaciętką walkę przeciw liberalizmowi i nihilizmowi, pod wezwaniem rosyjskiej trójcy Pobiedonoscew-Katkow-Tolstoj. Ich celem było przez wyprowadzenie zupełnie ortodoksyjnej szkoły i ograniczenie wolności uczenia i nauczania usunąć młodzież od zalknięcia się z zaraźliwymi ideami zgniecia zachodu i w ogóle utworzenie muru chińskiego pomiędzy cywilizacją europejską a Rosją. Cenzura prawa znakomicie rozszerzona; prasa wolnościowista została zgniecioną, natomiast rodmuślowano rosyjski szowinizm i niechęć. Równocześnie zwrócono troskliwą uwagę na poprawę ekonomicznych stosunków w niższych warstwach przez podniesienie handlu i przemysłu, ulgi podatkowe i rozmaite komitety z celem ekonomicznym.

Komitety to, co prawda, nie albo nie wiele zdziałały: do reorganizacji administracji w należyty sposób nie przyszło, a chwilowe ulgi podatkowe skończyły się prawie bankructwem.

Dzisiaj patrząc na tę pracę, widzi się jej powierzechność, obliczoną na zamknięcie oczu i bezskuteczność zupełną. Rolnictwo upadło, kredyt zniszczony, handel i przemysł wcale prawie się nie rozwijają. Pałace Potemkinów nie wytrzymały krytyki praktycznego życia. Następstwem polityki tej trójcy jest ogólna niechęć i obawa ruiny. Jeden tylko państwowizm korzystał z czasu i rozrósł się w prawdziwą potęgę.

Państwowizm walczy pod hasłem cerkwi, oczyszczenia narodu z europejskich naleciałości i zjednoczenia w jeden organizm polityczny Stółian przez zniszczenie ich odrębnej egzystencji.

Sprawy cudzoziemców wywiezione na jaw; ukaz z 26. marca 1887 był wyrazem tych usiłowań. Przywileje uniwersyteckie ograniczone nadzorem policyjnym a sekci unitów wywołano z ich ojczyzny. Równocześnie, żeby zapobiedz zbytniemu szerszeniu się świata, ograniczono prawo uboższych do korzystania z nauk.

Nie tylko jednak na zewnątrz ale i na wewnątrz państwowizm zwyciężył. Skobielew i Durnow stawali się panami sytuacji, a car ulegał tym wpływom. Od kwestji filipowski, t. j. od r. 1885, car najciężniej uległ wpływom tego stronnictwa, które jako swój program wywiesiło hasło na razie: „polityka wolnej ręki...”

Autorem zwianiankowej książki, który znokmienie, jak na Niemca, patrzy na rosyjskie stosunki, daje nam wyborne portrety działaczy rosyjskich jak: Askakowa, Katkowa, Pobiedonoscewa, Szojalewa, Dostojewskiego i w. i. Z tych szkiców przekonać się może każdy, jak program państwowizm stał się powoli ale systematycznie programem rządowym i carskim, a dziś stał się nim zupełnie.

Wnioski autora nie są wesołe. Widzi on nihilistów państwowizmych ręką w rękę z anarchistami francuskimi występujących do boju z cywilizacją europejską; będzie to wielki potop, z którego bogaj czy arka cywilizacji i postępu wyjdzie cała...

Zwracając się do swych rodaków powtarza z naciskiem, żeby nad pracą jego się zastanowili i zechcieli ją zrozumieć. Byłoby istotnie pożądaną rzeczą, gdyby życzenie to się spełniło.

Korespondencje.

Wiedź 17. sierpnia.

(P. Galsch. — Wystawa jubileuszowa. — Sp. Antoni Müller).

Pan Garsch urządził sobie odwrot na wszystkich punktach. Cieszy nas wprawdzie szczerze, że naprawioną zostaje krzywdą wyrządzoną Czechom przez ustawione rozporządzenie szkolne, ale jak już w jednych z poprzednich korespondencji wspomnieliśmy, obawia się należy, że stronnictwo liberalne zapłaci mużkę do tej uroczystości pojednania. Wniosek szacowny księcia Liechtensteina, uważany początkowo za nie więcej, jak tylko za znak życia, za podjęcie znaczenia stanowiska ze strony partji klerkalnej, dziś stanowi już rzeczywisty niebezpieczeństwo. W pierwszym czytaniu, po znanym oświadczeniu Koła polskiego, wniosek ten bezwzględnie przydzielony zostanie do komisji, nie ma w tem zresztą nic złego i nikomu z tego tytułu zarzutu czynić nie należy, gdyż przydzielenie do komisji wniosku tak znaczącej irracji jest prostym aktem sprawiedliwości. Pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem, sporo jednak upłyne czasu, a wszystko składa się tak, że w tym czasie mogą różnych transakcji i ustępstw, cała prawica polityczna zostanie. Czesi, jak wiadomo, rozporządzają za granicą — szczególnie we Francji — szeregiem małych dzienników o tendencji przeważnie rosyjskiej, z których prasa zagraniczna czerpie często i bezkrytycznie dowody (np. powstanie w Bosnii). Dzienniki te od niejakiego już czasu głoszą z jednej strony wiadomość, że w dzień jubileuszowy cesarz przyjmie koronę czeską, z drugiej zaś prorokują zwycięstwo Liechtensteina. Chociaż pierwsza (i przez petersburski Kraj podana) wiadomość na razie nie wydaje się prawdopodobną, przypomina ona jednak, że są rzeczy, za które Czechów z kretesem kupić można. Aspekta klerkalny uważam zatem za znacznie korzystniejszy, aniżeli ogólnie mniemany.

Wystawa jubileuszowa w rumunie mimo olbrzymiej i przesadnej reklamy w urzędowych dziennikach, nie osiąga tak liczącej publiczności, jak się spodziewano. Cieszy winy leży w samej wystawie, która będąc ściśle prowincjonalną, nie posiada owego egzotycznego uroku, który stanowi *great attraction* każdej wystawy światowej. Fabrykant tutaj nie czekał zresztą wystawy, żeby zaproszować swoje wyroby, to co na wystawie, ogładać można i w oknach magazynów na Ringstrasse. Nie przedmiotów stanowią więc urók wystawy, ale tylko ich ugrupowanie t. j. ensemble. Drugą przyczyną chłonną frekwencji jest zbyt wygórowana cena wstępu, która dla liczniejszych rodzin z klas średnich, czyni częste odwiedzanie wystawy wręcz niemożliwym. Komitet zaczyna się też krzątać, a żeby pod koniec iekwencji podnieść, i jak mówią, noszą się z myślą zmniejszenia ceny wstępu. Na jutro zapowiedziany w rumunie koncert towarzysztwa śpiewaczego, napopularniejszego, jakie Wiedeń posiada. — We wtorek odpowiadzi nam na miejsce wiecznego odpoczynku złotki S. p. Antoniego Millera, inspektora kolei Karola Ludwika i je-

LATO

przez
WIKTORA GOMULICKIEGO.

Pociemniała zielen lip, kasztanów i topoli...
Gdzieś tam tylko kuliasta akacja, nieustraszone
nożycami ogrodnika przystygająca, blizny jasniejszą
po brzegach, żółta niemal plama.

W godzinach porannych ciężkie wozy skrzypią
po zwirowanych ścieżkach ogrodu. Opalone,
chude wyrostki dobijają z nich mniejsze i więk-
sze doniczki z kwitnącymi roślinami, które stają
do utkania „dywanów” sezonowym deseniem.

Z gazonów i z grządek, ciągnących się wzdłuż
ulic, poznikały już łagodne barwy: błękitna, bła-
do-żółta, biała. Płoną się one teraz kwieciami
o kolorach gorących, w którym mstejkowska czer-
wień panującym jest tonem.

Gdyby kamienne bogi i boginie, tak niedo-
statecznie przetrzeźniały ostonięte, miały
w swych twardej główkach mózgi, a w piersiach
serca, dawno już zabitały by apopleksja. Południe
zbiega na nie ogniem lutowego pieca. Ale co bogom
po sercach i mózgach.

Tu i owdzie przepalony i obumarty liść kasz-
tanu odrzyna się od gałązki, aby upaść na ziemię,
gdzie go rozdepcie i skruszą stopy przechodniów.
Los wszystkich rzeczy upadłych jednak...

Tarżając się w piasku wróble zazdroszczą ma-
łym karpikom możliwość pływania w wodzie
prawdziwej. Ale i tym ostatnim nie wesoło. Woda
w zamkniętej sadzawce, jak w dużej miednicy,
zgrzana i nieruchoma. Duszą się w niej i rozpa-
czliwie skokami usiłują wydostać na zewnątrz.

Po ulicach snują się ociężałym krokiem lu-
dzie, od wielkiego upału już nie czerwoni, lecz
bladzi. Istne automaty! Kółka machiny nie odhy-
wiają swych obowiązków obrotów nieczułej
i martwej, niż oni. Ten idzie do biura, tamten do
warsztatu, choć, gdyby stuchali wewnętrznych,
instynktowych popędów, jeden pobiegłby w las,
drugi w góry...

Przez długą chwilę powietrze ciężkie jest, jak
z ołowiu, i nieruchome. Duży fikus, wystawiony na
chodnik przed jakimś sklepikiem z „napojami ga-
zowymi”, zwisał mięsiste liście i wyglądał, jakby
wołał: „Ratujcie! umieram z pragnienia!”

W osłupiającym blasku słońca złote listy
szyldów zdają się topnieć i rozpyływać. Blaszany
dach, malowany na czerwono, goręje. Z dymku
wyjrzak kot, ale dotknąłszy rozpalonego dachu ta-
pami, ucieka czempredzej...

W sklepach nie dojrzyś kupującego, w ko-
ściółkach modlącego się. Cukiernia pod płocinnym
dachem werandy ma jednego tylko gościa — i
tylko szynk napędzony pijanym.

Wodka skuteczniej chłodzi niż lody. Prawdę
tę, na długo przed medycyną odkryli dorożkarze i
wyróbni...

W salonach i buduarach zapuszczone rolety,
pozamykane story. Ktoś chciałby czytać książkę,
ale nad nią zasypia; ktoś inny śniad do fortepianu,
ale ociężałą ręką dobywa niewyraźne dźwięki, bez
związku i siły...

— Oj! na stole!
— Mnie się jeść nie chce...
— Jajbom do ust nie weźmiesz...
Razem: Niech sprzątną!

Tymczasem jednostajny błękit nieba pocyna
tracić swą szklaną połyskliwość. Występuje nuda
jakby mgła lekka, czyniąca je podobnem do zwier-
ciadła, na które chuchniemy.

Wierzchołki ogrodowych kasztanów i ulicznych
akacji kilkakrotnie zadrażają. Pomarszczyły się też
płótno na markizach i werandach. Ale po chwili i
drzewa i płótno sztywne są napowrót, jak z
blachy...

W górze cicho i spokojnie; natomiast wypę-
zną, nie wiadomo skąd, chłodny powiew i czołga
się tuż przy ziemi. Wszystkie piły, spoczywające
w szczeniach żelaznego bruku, wszystkie smięcie
zapomniane lub umyślnie pozostawione w zadoinach
murów, powiew ow na wierzchołki i niesie
przed sobą. Niesie z początku wolno, potem pre-
dziej, aż wreszcie, jakby zniecierpliwiony, wybuchu
wściekłości i ciska cały ten brudny obłok w
górze, aż do wysokości pierwszopiętrowych okien.

Szyby zabrzękły i świst, stumiony a przecią-
gły, zamiecił głucho ciszę atmosferę...
I zaraz też — jakby czekając tylko na to ha-
sto — mienno głucho zaryczało, niby niedźwiedź,
budzący się z letargu.

Teraz już miasto wie, co mu grozi...
Z łoskotem zamykają się lufki i okna; nie-
szczęsny fikus wciągnięty do wnętrza mrocznego
kramu, a ludzie, konie i psy nawet opanowywa go-
rączka szalonego pospiechu i pędzi naprzód niewi-
działą rózgą...

Nagle ściemniło się, jak o wieczornym zmro-
ku. Granatowe zabarwienie ukazało się w jednej
stronie nieba, brudno-żółta w innej. W posrodku
kłębią się ciemne, czarne chmurzyska.

Mieuznawczywony blysk przebiega przez ca-
łą kopułę nieba. W ślad za nim, okropny łomot
wstrząsa wszystkimi domami miasta...

Burza! — zamykajcie okna! — zapiszczał
gdzieś wysoko cieniły głos kobiety. W odpowie-
dzi słychać brzęk szyb tuczonych, które szklanym
deszczem sypią się na chodniki...

— Szelm! gałgany! darmozjady!...
Ale resztę wymysłów zagłusza wybuch szalo-
nego orkanu, który pocyna piekielny taniec na
niebie i ziemi...

— Przysnuń mi, Julciu, tace z biszkopta-
mi... Mercu... A teraz, jeśli jest jeszcze co w tej
szokoladzie, to daj mi, proszę, filiżankę do pici-
cia...

— Zapewne i kremu dołożyć?...
— Jesteś łaskawa...

Po chwili, jedna z kobiet zanurza się cała,
z okragłymi policzkami i różowym noskiem, w du-
żej pozłacanej filiżance, buchnącej aromatem wa-
nili, a druga, oparkty twarz na obnażonych po
łokcie rękach, wpatrując się pocyna w pijakę.

Dziki wino, okrywające ciemno-zielonym pła-
szczem werandę, nie dopuszcza najgorętszych pro-
mieniami słonecznymi, mimo to jest tu parno.

Obie kobiety siedzą w neglizbach — nie takich
jednak, by w nich mężczyzny, bliżej znajomego,
nie można było przyjąć.

— Czemu tak mi się przypatrujesz, Julciu —

odzywa się pulchna brunetka, stawiając na żela-
znych, składowym stole, próżną filiżankę. — Czy
uważasz, że zmieniłaś?

— Przeciwnie. Zrobiłabym nawet uwagę, że...
że źle robisz, pijąc tak dużo czekolady...
— Nie szkodzi mi; nawet pomaga...

— Zano...
— Zano...

W tej chwili ktoś woła z ogrodu:
— Zobacz-no, Julciu; twoja róża zakwitła!

Młoda kobieta poprawia palcami włosy, rzu-
ca na nie wielki słomkowy kapelus i wychodzi.

Jest to dwoje, kilkunastu lat, bledka, o bia-
łej twarzy i prześlicznej, smukłej kibi.

Odechodząc, towarzysząca odprowadza takim
spojrzeniem, jakby ją po raz pierwszy widziała...

Pod ręką jej brzęknął dzwonek; wchodzi
służąca.

— Przynieś mi z toalety różne lusterko...
W lusterku przegląda się długo — to przy-
bliżając je, to oddalając...

Dla kobiety tej wybito niedawno południe ży-
cia. Ma powab róż, która już wszystkie listki
rozłuliła i blizszy pełnią kasztanów i barwy. Po-
liczki jej — od słońca i gorącej czekolady — za-
różowały się mocno; czarne oczy silnie błyszczą.
Nad wargami, barwy koralu, mszą się ciemne wło-
ski; także włoski leciutchny cień kładą przy
uszech...

— Tyje... — szepece do siebie, czy też do lu-
sterka, — Czy robią mi się coraz mniejsze; nos
chowa się w policzkach... Staje się podobną do
mamy... O mój Boże!

(Głównym rchem odsuwa lusterko i przy-
mknąwszy oczy, opuszcza głowę na piersi w za-
dumie...)

Pod werandę wszedł na palcach mężczyzna
opalony, krępli, liczący lat czterdziści, może
czterdzieści kilka i, pochylivszy się ku kobiecie,
pocałował ją głośno w same usta.

— Idź przez, Stachu! — krzyknęła w od-
powiedzi, a guiew zamienił ją całą w kwiat ka-
tuse.

— Cóż to?... niewolno?...
— Jak można kogoś całować tak obcesowo!...

— Przepraszam cię: nie „kogoś,” lecz —
żonę...

— Więc żonie nie należą się już żadne wzglę-
dy? Wiesz wolno traktować tak siebie, bez
ceremonji?...
— Zlituj się, Melciu... Po dwunastu latach —
ceremoniję?...
— Nie odpowiada, lecz oczami pokazuje mężowi
mężczyznę i kobietę, którzy w głębi ogrodu stoją
przy krzaku różanym, trzymając się za ręce. To
Julcia, ciocietka jej siostra — z mężem.

— Daj mi, Chloee!... wykrzykuje żartobliwie
Stanisław, wydmuchując dym cygara pod samo
sk

Wyższemu się z włożonego na siebie obowiązku, bo o to przez lata pracy, powraca ze stu dziesięciu tomami notat i odpisów, własną skrośloną ręką, za co od króla otrzymał medal z napisem: „meritibus“.

W roku 1789 ksiądz Albertrandi ponownie został wysłany, tym razem do Szwecji, dla odzyskania lub wypisania z tamtejszych archiwów dokumentów, które zaginęły w wojnach Gustawa-Adolfa, Karola-Gustawa i Karola XII-go z Polską.

Pilnie oddawszy się poszukiwaniom, przegladając biblioteki: sztokholmską, uppsalską i inne, przywozząc do kraju znowu kilkadziesiąt woluminów cennych pamiatków, odnoszących się do historii polskiej.

Oceniający trudy Albertrandego, Stanisław August nadał mu szlachectwo i ozdobił orderem św. Stanisława, a zarazem poczynił odpowiednie starania u Stolicy apostołskiej o mitrę biskupią dla niego.

Papież przychylił się do żądań monarchy i ks. Albertrandi w nagrodę swoich zasług w r. 1790, został konsekrowany na biskupa, z tytułarną stolicą zenoopolitańską.

W r. 1800, gdy zawiązało się „Towarzystwo przyjaciół nauk“, Albertrandi jedynym obrany został jego prezesem, który to urząd przez lat siedem piastował.

Zmarł w Warszawie d. 10. sierpnia r. 1808, pochowany w podziemiach kościła archikatedralnego.

Trudno przytaczać wszystkie prace zasłużonego meża, wspomnieć tylko najważniejsze. Za życia Albertrandego wyszły: „Dzieje Rzeczypospolitej rzymskiej“, „Dzieje Królestwa Polskiego, porządkiem lat opisane“, „Zabytki starożytności rzymskich w piękniznach“, w której to pracy okazał, ile był biegłym archeologiem.

Ks. Albertrandi po Naruszewiczu objął redakcję czasopisma *Zabawy przyjemne i pożyteczne* wychodzącego od r. 1769 do 1777.

Do prac ważniejszych, po śmierci z rękopisów wydanych, należą: „Panowanie Henryka i Stefana Batorego“, „Panowanie Jagiellończyków“, „Dwadzieścia pięć lat panowania Jagiellów“, „Relacja nuncjusza apostołskiego i innych o Polsce od r. 1549 do 1690“ itd., wreszcie w r. 1858 zostały wydane w Warszawie „Kazania i nauki“.

Jak widzimy więc, był to jeden z najuczestniejszych u nas mężów w XVIII. wieku, który pracami swemi siewie wynagrodził gościnność, jakiej doznał przodkowie jego w kraju.

Ruch stowarzyszeń.

Sprawozdanie Wydziału krajowego z zarządu fundacji „Macierzy Polskiej“ za rok 1887. A. Dochody gotówką: 1. Dłaki na rzecz fundacji od korporacji i osób prywatnych: a) subwencja z funduszu krajowego 3000 złr., b) datki od rozmaitych osób 24 złr. 16 ct. 2. Dochód z wydawnictw własnych 824 złr. 76 ct. 3. Odsetki od efektów 1635 złr. 64 ct. 4. Gotówka za spieniężone efekty 1532 złr. 18 ct. 5. Rozmaita dochody 150 złr. Razem 7166 złr. 87 ct. 6. Do tego: zapas z początku 1887 roku 817 złr. 51 ct., efektami: 28 221 złr. 25 ct. Suma dochodów 7984 złr. 25 1/2 ct. gotówką, 28 221 złr. 25 ct. efektami.

B. Wydatki: 1. Koszta wydawnictw własnych, gotówką: 4 180 złr. 34 ct. 2. Zasiłki naukowe dla dzieci niezamężnych rodziców 500 złr. 3. Efekta spieniężone: 2000 złr. 4. Rozmaita wydatki administracyjne 333 złr. 65 ct. Suma wydatków 5013 złr. 99 ct. gotówką, 2000 złr. efektami. Z porównania z dochodami 7984 złr. 25 1/2 ct. gotówką, 28 221 złr. 25 ct. efektami, okazuje się z końcem roku 1887 zapas ostępczy: a) w gotówce 2970 złr. 26 1/2 ct., b) w efektach 26 221 złr. 25 ct., z którego przypada na majątek zarodowy: a) w gotówce 1532 złr. 18 ct., b) w efektach 26 221 złr. 25 ct., zaś na majątek obrotowy: w gotówce 1438 złr. 8 1/2 ct. Razem jak wyżej 2970 złr. 26 1/2 ct. w gotówce, 26 221 złr. 25 ct. efektami.

Z izby sądowej.

Lwów 17. sierpnia.
(Losowanie sędziów przysięgłych.)
Na czwartą zwyżnią, kadencję sądów przysięgłych, która w lwowskim sądzie krajowym rozpocznie się d. 28. b. m., zostali wylosowani jako główni sędziowie przysięgli pp.: Naftali Adler, właściciel handlu; Abraham Brand, właściciel realności; Julian Weber, wł. realn.; Michał Gawronski, wł. realn. w Glińsku; Wiktor Żurawski, adiunkt Wydz. kraj.; Albino Selecki, emeryt. urzęd. gal. kasy oszczęd. i kupiec; Emil Torosiewicz, wł. realn. dobr. Brodki; Wilhelm Kraetzer, rolnik w Reichenbach; dr. Maurycy Byk, adw. kraj.; dr. Jan Dobrzański, adwokat krajowy; Władysław Sidorowicz, adiunkt rach. Wydz. krajowego; Filip Kramer, rolnik w Rosenbergu; Ludwik Bachman, mielnik w Zawadowie; Aron Gruner, właściciel dobr. Nawarja; Józef Skolimowski, współwłaściciel dobr. Dyniska; Filip Olpiński, adiunkt rachunkowy Wydziału krajowego; Bronisław Kuczyński, dzierżawca dobr. Salimowa; Leib Gwurtz, dzierżawca dobr. Spasowa; Zygmunt Münz, właściciel dobr. Brusno Nowe; Józef Kamiński-Hichel, właściciel realności; Dionizy Bertoli, kapitan pozasłużbowy; Józef Knap, właściciel trafik; Dawid Posner, dyrektor i Jan Grole, urzędnik filii zakładu dla handlu i przemysłu; Artur Wienkowski, właściciel realności; Hilary Kamiński, rolnik w Uhnowie; Narcyz Modelewski, właściciel realności; Maurycy Mochnacki, dzierżawca dobr. Rzy-

czki, dr. Stanisław Obmiński, kandydat adwokacki; Jan Schneider, emerytowany starszy radca skarbowy; Józef Walewski, dzierżawca dobr. Dawidowa; Izak Blatt, miodosytyn w Janowie; Jan Kalucki, piekarz; Stanisław Semetkowski, rewident Wydziału krajowego; Beriscl Goldman, dzierżawca dobr. Skniłowa; dr. Feliks Nurkowski, adwokat krajowy. Jako zastępcy przysięgłych zostali wylosowani pp.: Dominik Knap cukiernik, Antoni Gruszyński właściciel realności, dr. Leonard Nowacki kandydat adwokacki, Fryderyk Wilhelm Stark właśc. realności, Chaim Simche Sprecher wł. realn., Zygmunt Müller, właściciel kawiarni, Franciszek Malzacher szewc, Józef Janowski rzemiełnik i Józef Marek sekretarz Wydziału krajowego.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Izba handlowo-przemysłowa ogłasza:
Według przepisów wykonawczych do nowej ustawy o wódce o udzielenie pozwolenia na używanie wódki bez opłaty dodatku do celów przemysłowych (§. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. u. p. nr. 93) zawiastem jest od tego, by wódka przedtem denaturowana, czyli do użytku ludzkiego niezdadną uczynioną została. Jako ogólny środek denaturacyjny służy mieszanina 2 części spirytusu drzewnego i 1/4 części zasad pyridynowych, która w stosunku 2, względnie 1/4, raz 2 1/2, litry do 100 litr. czystego alkoholu dodawana być ma do wódki przeznaczonej do denaturacji.

Nabywie ogólnych środków denaturacyjnych pozostawia się stronie, której udzielono pozwolenie do denaturacji wódki. Do denaturacji mogą jednakowoż tylko takie użyte być ogólne środki denaturacyjne, które przed ich użyciem poddać były ocenieńiu rzeczoznawców i za odpowiednie uznane.

Lwów 15. sierpnia 1888. Z izby handlowej i przemysłowej.

Międzynarodowy targ na zboże i nasiona, który odbędzie się w Wiedniu 27. i 28. b. m. reprezentowaną będzie przez międzynarodową komisję, w skład której wejdą między innymi następujący delegaci z Galicji i Bukowiny: Gustaw Baruch z izby handlowej krakowskiej; Maksymilian Biber z Podwojsk; Salomon Buber z izby handlowej lwowskiej; Leon Herzberg-Fränk z izby handlowej brodzkiej; Feliks Lord z izby handlowej lwowskiej; Henryk Popper z giełdy zbożowej czerniowieckiej; Jakób Romaszka z Horodnika; August Schellenberg z gal. tow. gospodarczego.

Losowanie. Przy ciągnięciu 3% losów austr. zakładu kredytowego Ziemińskiego, odbytem w Wiedniu 16. bm. wygrali przy ciągnięciu premijem: Serja 2.13 nr. 52 kwotę 50.000 złr., serja 428 nr. 18 kwotę 2000 złr., serja 295 nr. 43 i serja 1229 nr. 54 po 1000 złr. Wypłaty tych wygranych nastąpi 1. grudnia b. r.

Przy ciągnięciu amortyzacyjnym wylosowano następujące serie: 545, 577, 1350, 2479 i 3056.

Następne losowanie odbędzie się 15. października b. r.

Projektowane koleje. Ministerstwo handlu zarządziło rewizję trasy kolei lokalnej, mającej połączyć koleją Karola Ludwika z galicyjską koleją transwersalną, a prowadzić się mającą według jednego projektu, od stacji Rzeszowa do Jasła, względnie do Jedlicza lub Krosna, zaś według drugiego projektu, od stacji Rzeszowa, przez dolną Wisłokę, do Tarnobrzeg, względnie do Jedlicza. Rewizja ta odbędzie się na dniu 20. bm. przy trasie w Strzyżowie, przyezem zarządy i żywienia interesowanych na piśmie lub też ustnie do protokołu przyjmowane będą.

Żniwa w całej Europie północnej i Ameryce Północnej znacznie się opóźniły i dopiero niedawno rozpoczęły się na dobre. Jednak już zaczynają ludzie obliczać przybliżone ich rezultaty. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej mieć będą zbiór pszenicy o 8 1/2 milj. buszli mniejszy od zeszłorocznego, Francja o 5 1/2 milj., Węgry o 2 1/2 milj., Włochy o 2 milj. Natomiast Indie Wschodnie o 5 1/2 milj. więcej, Australia o 1 1/2 milj. W Anglii zbiory są fatalne. Według sprawozdań pism rolniczych francuskich, zbiory w tym kraju mają być o 103 milj. hektolitrów mniejsze od zeszłorocznych. Według wiadomości ze źródła urzędowego, stan zasiewów w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej poprawił się w miesiącu lipcu stosunkowo do poprzedniego miesiąca, w ożniwie o 2%. Przewidywany zbiór pszenicy ożniwej 249,077,500 buszli (w miesiącu zeszłym 242,500,000), jarej 179,124,500 (w miesiącu zeszłym 172,900,000). Suma 428,202,000 stosunkowo do roku zeszłego mniejsza o 23 miljonów. Pomimo to konkurencja amerykańska i w tym roku dużo zawazy na rynkach europejskich.

Przegląd polityczny.

* Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do wszystkich namiestników okólnik, w którym zwraca uwagę na możliwy wzrost dążeń emigracyjnych do Brazylii. Okólnik powiada. Wzrost emigracji do Brazylii gotów się jeszcze teraz zwiększyć skutkiem ustawy z dnia 13. maja 1888 r. znoszącej w całym kraju niewolnictwo, albowiem rząd i prywatni posiadacze gotowi wszelkie poczynić starania, aby ewentualny ubytek domowych sił robotczych zastąpić obcymi kolonistami. Rząd brazylijski zawarł już z europejskimi a zwłaszcza włoskimi przedsiębiorcami umowy o dostarczenie kolonistów i ogłasza dla przywabienia osadników rozmaite perspektywy, zapewnijając im najrozsądniejsze dobrodziejstwa i ułatwienia i obiecując łatwe i tanie nabywanie ziemi. W obce tego

zaś, że wielkie nadzieje emigrantów rzadko kiedy bywają spełniane, minister wzywa namiestników, aby w stosownej drodze przestrzegali ludność przed zbyt pochopną emigracją.

* Cesarz Wilhelm nie pierwszy raz występuje jako mówca; już toast jego na czesie Brandenburgii i Bismarka wygłoszony na wiosnę b. r. wywołał pewne wrażenie; onegdajszą zaś mowa przy odsłonięciu pomnika Fryderyka-Karola musi wrazenie to spolegować.

Do słów wypowiedzianych przez cesarza Niemiec, które tak wielce są różne od dotychczasowych modły mów monarchy, powróćmy jeszcze, gdy tekst autentyczny będziemy mieli przed sobą. Na razie powiedzcież można tyle, że są one ważnym objawem odziewieriadającym charakter młodego władcy.

* Dosłowne oświadczenie pani Adam brzmi: „Honorem ręczę, iż memoriał ks. Bismarka, ogłoszony w *Revue Nouvelle* jest najzupełniej autentycznym aktem, również i zwierzenia w tem piśmie ogłoszone, a dotyczące sprawy bułgarskiej, oraz konwencji zawartej między rządem niemieckim a królem Belgów. Jeżeli ks. Bismark upierać się będzie przy swoich zaprzeczeniach, ujrzę się w konieczności ogłoszenia innych dokumentów, niemniej autentycznych a bardzo ważnych.“ Były radca legacji von Loc, który od chwili oddalenia go ze służby niemieckiej mieszka w Paryżu i jest współpracownikiem w *Revue Nouvelle*, ma być autorem głównego memoriału, ogłoszonego w tym Przeglądzie.

* Zapewniając, iż cała rodzina królewska duńska oświadcza się przeciw ewentualnemu przyjęciu przez księcia Waldemara tronu bułgarskiego, a to ze względu na antagonizmy i możliwy konflikt interesów między Bułgarią a Grecją; wiadomo bowiem, że na tronie greckim zasiada brat księcia Waldemara.

* **Riforma** omawia ogłoszony przez *Köln. Zig.* tekst konwencji, nad którą prowadzili rzekomo rokowania w Stambule ambasadorowie włoski i angielski: Blanc i Drummond-Wolf z jednej strony, a Porta z drugiej strony, i pisze o stanie tej sprawy co następuje: W kwietniu 1887 roku podczas układow między Portą a Drummondem Wollem, zaproponował ten ostatni, a nie Blanc, iżby Włochy z Portą zawarły konwencję, podobną do konwencji zawartej między Portą a Anglią względem ewakuacji Egiptu. — Blanc odpowiedział, iż nie chce poruszać kwestii terytorialnej, albowiem Włochy w Massawie dosyć poświęciły krwi i mienia i mają się za uprawnione do utrzymania tamże tak długo *status quo*, jak długo będą uważały to za stosowne. Położenie Włoch w Massawie i Anglii w Egipcie nie jest identyczne. W Massawie powiada tylko włoska chorągiew. Propozycja Drummonda Wolla nie miała dalszych następstw i żaden układ nie przyszedł do skutku.

(Telegramy z innych pism.)

Tryest 16. sierpnia. W Bolonii trwa dalej strejk piekarzy. Kilku tryestyńskich piekarzy, którzy udali się do Bolonii, zmuszeni zostali powrócić do domu.

W fabryce stali w Turynie. strejkuje dotąd 600 robotników. (W. A. Zig.)

Berno 16. sierpnia. W skutek uderzenia piorunu zgorzał dziś wielki browar w Rossitz, należący do bar. Hirscha. (W. A. Zig.)

Ostenda 16. sierpnia. W Brukseli odbędzie się wkrótce nowa afrykańska konferencja dla uregulowania sprawy niewolników. (W. A. Zig.)

Sofja 16. sierpnia. Osobny pociąg ze Stambułu przybył dziś do Sofji i powitany został przez wszystkich ministrów, oraz marszałka dworu. Zle wrzeszcząc z radości w rękach kolech bułgarskich nieprzejazdnie stanowisko Porty, która nie tylko trzymania się zdała od przyjęcia, ale nadto kazała przed przyściem pociągu podziwiać wszystkie dekoracje uskutecznione przez kompanię kolejową Hirscha. Nadto prosila zastępcę towarzystwa kolejowego, ażeby przy odjeździe pociągu ze Stambułu nie jawił się na dworcu kolejowym. (W. A. Zig.)

Praga 17. sierpnia. Na zgromadzeniu wborców w Młodym Bolesławiu zapowiedział poseł Mattusz poparcie wniosku Liechtensteina przez klub czeski. (N. R.)

Berlin 17. sierpnia. Zapewniają, iż program podróży cesarza Wilhelma jest następujący: W ostatnim tygodniu września przybędzie on do Wiednia. Podczas pobytu jego tamże odbędzie się wielkie polowanie. W połowie października uda się on do Rzymu, a w końcu października do Alacji. (Czas.)

Moskwa 17. sierpnia. Nihilistki zabiły Matyle Rosenfeld z żądze, zabrali korespondencję i trzydzieści tysięcy rubli. (Czas.)

Madryt 17. sierpnia. Bantoux utworzył w Hiszpanji towarzystwo kopalni srebra. Dawna kłeneta góły pokryła sześć milionów w (Czas.)

Ateny 17. sierpnia. Wybuchła w Epirze rewolucja albańskich żaków szczyty. Powstańcy palą wieś i mordują chrześcijan. Sejmogają pospiesnie wojska dla stłumienia powstania. (N. R.)

Paryż 17. sierpnia. Komitet wyborczy bualanistów rozporządza dwoma milionami franków, złożonych przez notorycznych monarchistów. (N. R.)

Stambuł 15. sierpnia. W skutek przyłączenia przez Włochy Massawy, sułtan okazuje nadzwyczajną nienofność i odmawia ratyfikowania konwencji sueskiej. Mówią, że poseł rosyjski oświadczył Porcie, że Rosja nigdy nie uzna tego

przyłączenia. Porta zawarła pożyczkę 34,000,000 franków po kursie 70 procent i na procent pięć od sta. oraz 2 pre. na amortyzację. Połowę tej sumy dostarczy Bank otomanski, drugą zaś połowę ma dostarczyć konsorcyum banków z Galaty. Warunki te są uważane za bardzo dla Turcji pomyślne. (Kurj. Cod.)

Berlin 17. sierpnia. *Nordd. Allg. Zig.* odpowiada na artykuł *Mosk. Wied.*, w którym powiedziano, że Rosja chce bronić niezależności ekonomicznej od Niemiec, wyszukujących cudzą pracę i cudze bogactwo. Organ rządu niemieckiego zapewnia, że pogłoski o zawarciu traktatu handlowego nie mają podstawy i że Niemcy nie uczynią w tej sprawie pierwszego kroku. (N. R.)

Kolonja 17. sierpnia. *Gazeta Koloniska* mówiąc o artykule *Norda* w sprawie oddania Danji północnego Slezewiku, waraża się temi słowy: „Oderwanie Slezewiku byłoby jedynie możebnem po nieszczejliwej dla Niemiec wojnie, w której Rosja i Francja stałyby obok siebie w szeregu. Skoro dyplomacja rosyjska oświadcza nam dziś tak wyraźnie, że oddać i Danie trzeba zaliczać do uczestników tej przyszłej walki, musimy to przyjąć do wiadomości.“ (N. R.)

Berlin 17. sierpnia. *National Zig.* omawia prowadzenie kampanji przeciw *Nordd. Allg. Zig.* i *Köln Zig.* Widozem jest, powiada *Nat. Zig.*, że ze strony panslawistycznej istnieje zamiar zatarcia wrażeńa odmiennego ze spotkania monarchów. Rezultat tych oskwał jest niepewny, jednakowoż prawdopodobnie przyszłość okaże się podobną do przeszłości, gdyż kierujące osobistości w Rosji wcale się nie zmieniały. W kilka dni po zjeździe w Peterhofie spodziewano się, że zachmurzony horyzont się rozprodzi. Tymczasem chmury ustawicznie się gromadziły, które nie zaimia pokoiu. Wiatr je zgromadził, wiatr je rozprodził. (W. A. Zig.)

Wiedeń 18. sierpnia. Dzisiejsza *Wiener Zeitung* ogłasza 1,044 nominacyi na majorów, kapitanów, poruczników i podporuczników. Większa część nominacyi opiera się na uchwalenem na ostatniej sesji delegacyjnej powiększeniu liczby oficerów. (G. L.)

Wiedeń 18. sierpnia. *Wiener Abendpost* poświęca dzisiejszej uroczystości monarchszej podnosy artykuł, w którym pisze: Uroczystość ta przypada w roku bieżącym na czas, który stanowi wielki etap w pochodzie dziejowym dzisiejszym monarchji, na okres czterdziestego roku pełnych chwał rządów cesarza.

Wszystkie szczerze, wyznania i stronnictwa monarchji Habsburgów ożywia tylko jedno uczucie: najgłębszego oddania się dla ojcowiskiego monarchy, uczucie głębokiej wdzięczności dla szlachetnego dobroczyńcy na tronie. Wraz z dzwiękami hymnu ludowego wzbija się ze wszystkich obszarów monarchji jednomyślny okrzyk: „Oby Bog chronił i błogosławił cesarza i jego rodzinę!“ (G. L.)

Praga 18. sierpnia. Wydział krajowy czeski postanowił zaprojektować podwyższenie dodatku krajowego z 36 na 36 i pół proc. (G. L.)

Ischl 19. sierpnia. Wczoraj odbył się tu *Theatre paré*, a o godzinie 10. wieczór korowód z pochodniami na cześć rocznicy rodzin cesarza. Wszystkie domy iluminowano. Cesarz z królem portugalskim Ludwikiem Filipem jechali w otwartych powozach po ulicach wśród okrzyków ludności. (G. L.)

Berlin 18. sierpnia. Moltkego, który przyszedł się przedstawiać cesarzowi jako szef komisji obrony granic, przyjmował cesarz z wielkimi honorami.

W mowie wypowiedzianej w Frankfurcie nad Odrą rzekł cesarz jeszcze, że pragnie wziąć w obronę zmarłego ojca w obce haniebne podejrzenia, jakoby chciał i mógł oddać cokolwiek z dobrocy „wielkiej chwili.“ (G. L.)

Paryż 18. sierpnia. Większość wczorajszego zgromadzenia robotników, przywzawszy do wiadomości oznajmienie, że fundusze zebrane na utrzymanie znowy są wyczerpane, uchwalilo podjąć roboty na nowo. (G. L.)

Rzym 18. sierpnia. Przełożeni misyj katolickich włoskich odrzucili protokół króla włoskiego i kontrolę rządu nad włoskimi szkołami misyjnymi zagranicą. Rząd postanowił tedy cofnąć przyznawane dotychczas zasiłki państwowe i wszędzie urządzić szkoły świeckie.

Crispi wjechał do Valldieri celem odbycia konferencji z królem. (G. L.)

Paryż 18. sierpnia. W Corbia strzelił jakiś bułanzysta dwa razy z rewolweru do siedzącego pokoiu.

W Moreni przyareszlowano niejakiego barona Wattville przydybanego na rozdawaniu pieniędzy pomiędzy żołnierzy. (G. L.)

Paryż 18. sierpnia. Mowa cesarza Wilhelma nie zwróciła na wielkiej uwagi, gdyż ciekawość powszechną zajęł głównie wybór w Charente. Wybor Boulanger'a uważany za pewny. (G. L.)

Telegramy „Dziennika Polskiego“.

Wiedeń 18. sierpnia. Gdy rząd węgierski dozwolił na przewóz bydła z Baśni i Hercegowiny, więc prowincje te wystąpiły wkrótce z silną konkurencją na wiedeński targ wołowy, szczególnie jednak wielki wozną udział w handlu świniami; należy zatem być przygotowanym na obniżenie się ceny bydła galicyjskiego.

Wiedeń 18. sierpnia. Zareczyony aroksieńczyk Walery i następcą tronu portugalskiego uważają za rzecz pewną i bliską.

Berlin 18. sierpnia. Król duński zamierza w najbliższych tygodniach realizować cesarza. Bismark ma zamiechać jazdy do kapiel, konferencje kanclerzy odbędą się więc zapewne w Friedriksruhu.

Aleksandria 18. sierpnia. W myśl instrukcji Porty, rząd egipski wystąpił w obce konsula włoskiego z protestem przeciwko protektoratowi Włoch nad Zulu.

Freiwaldau 18. sierpnia. Królowa rumuńska przybędzie tu dnia 28. bm.

Rzym 18. sierpnia. Nowa klęska Włoch w Afryce jest, zdaje się, w rzeczywistości większą niż w raportach urzędowych.

Stanowisko Rosji, zajęte w sprawie kapitulacji, rozdzieliło do najwyższego prasek.

Sofja 18. sierpnia. Rumuński agent dyplomatyczny Waldimano, wręczył wczoraj pismo, odpowiadające go z posady i wyjechał do Belgradu.

Paryż 18. sierpnia. Zajęte przez Rosję stanowisko w kwestji masawskiej budzi tu jak największe zadowolenie.

Strejk robotników ziemnych zbliża się ku końcowi z powodu braku pieniędzy.

Rzym 18. sierpnia. Według *Fanfulli*, papież z powodu słabości nie udziela audiencyj.

Rzym 17. sierpnia. *Moniteur de Rome* oświadcza, że Watykan w uroczystościach kijowskich widzi jedynie obchód panslawistyczny, od którego trzymali się zdaleka nawet greccy patriarchowie Stambułu i Aten.

Wiedeń 17. sierpnia. Na giełdzie pieniężnej zpowodował artykuł „Norddeutscheri“ o rosyjskim traktacie handlowym znaczny spadek. Kredyty, które sady chwiliowo na 315/10, podniosły się w południe tylko na 315/60.

Na giełdzie z bożo wej nie robiono prawie żadnych interesów. Pszenica na jesień 8/01, na wiosnę 8/33 kukudza na sierpień 6/92, nowa 5/51.

Wiedeń 18. sierpnia. Giełda podniosła się wczoraj wieczór z powodu wyższych notowań zagranicznych. Kredyty 317/90, ształtany 257/10, węgierska renta złota 101/62 1/2.

Wiedeń 18. sierpnia. Minister dr. Prażak powrócił do Wiednia.

Tarnopol i Kołomyja otrzymały od austriackiego banku kredytowego pożyczki.

Przyjechali do Lwowa

dnia 18. sierpnia 1888 r.
HOTEL ŻORZA. Ziegler, z Wiednia. Wróblewski, z Rosji. J. Groza, z Kijowa.
HOTEL FRANKUSKI. Hr. P. Czosnowski, z Wołynia. A. Radziwiłł, z Wołynia. Br. hr. Pruszyński, z Krakowa. I. Wędrchowski, G. Wędrchowski, z Król. Pol. T. Denkowski, z Jas. J. Zakrawski, z Tarnopola. D. Bischofswerder, z Kronstadu. J. Kronberger, z Buda-Pesztu.
HOTEL LANGA. W. Czerniecka, ze Skafatu C. Herzig, z Wiednia. C. Richter, z Graeu. I. Hausdorf, z Rotterdam. I. Neudeffer, z Wiednia. M. Preis, z Wiednia. D. Głębicki, z Wołynia.

NADESŁANE.

Wszech nauk lekarskich
Dr. Zygmunt Smolarski
b. asystent kliniczny Uniwersyt. Jagiell. po dłuższych studiach na klinikach wiedeńskich osiadł w Przemyslu. Mieszka: Rynek Nr. 59. 2641

POŻARY I ZGLISZCZA

tom I-szy
nabyć można w Administracji „Dziennika Polskiego“ po 1 złr. 20 ct. z przesyłką pocztową 1 złr. 40 ct.
Tom drugi drukować się zaczyna w fejetonie „Dziennika Polskiego“ w drugiej połowie bieżącego miesiąca.

Cierpiących na podagrę i reumatyzm
zwraca się szczególną uwagą na **Kwizdy plyn goścowy**, który stał się nie tylko niezbędnym **środkiem domowym** w cierpieniach nerwowych, reumatycznych i podagry, ale był i tak świadczą lienne świadectwa lekarzy, ordynowany z doskonałym skutkiem. — Kwizdy plyn goścowy nabyć można prawdziwy we wszystkich aptekach. Skład główny: Apteka obwodowa, Kornenburg.

Do łaskawej uwagi. Przy zakupnie tego preparatu uprasza się P. T. Publiczność, żądać tylko „Kwizdy plyn goścowy“ i bacznie na to, aby tak każda flaszka, jak i karton były obok stojąca marką ochronną zapatrzona. 2532

Dr. A. Gonka

po odbyciu specjalnych studiów dentystycznych w zakładach uniwersyteckich dentystycznych w Berlinie; przyjmuje w swoim

atelier

przy ulicy Kopernika liczbą 5, II. piętro od godziny 9 do 1 i od 3 do 5.

Wszystkie operacje dentystyczne na żądanie przy częstotliwości lub całkowitem znieczuleniu kokainą lub gazem rozczesławiają. 2510

NADESŁANE.

Powiększenia fotograficzne
z jakiegolwiek fotografii aż do naturalnej wielkości, wykonuje bez zabraty podobieństwa
Zakład fotograficzny J. Hennera, Akademicka 18.

Specjalista chorób nerwowych 2517

Dr. J. PRUS

b. asystent kliniki chorób wewnętrznych Uniw. Jag. — po odbyciu specjalnych studiów w zakresie chorób nerwowych pod kierunkiem prof. Ch. areta w Paryżu — mieszka przy ulicy Kosciuszki nr. 7, parter do W. Brykzusińskiego, obok gmachu Wydziału krajowego. Ordynuje od 2-4 po południu.

Dr. Antoni Roicki

(Antoni Berger)

specjalnie dla chorób płciowych.
Poradnik jego 1 zł. 20 ct.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Józef Laskownicki. Papier z fabryki czerlańskiej. Z Drukarni „Dziennika Polskiego,” pod zarządem Jana Mittiga.